

§ 3. omhandler Kjælbernedgange og udvendige Trapper. De Forslag, Udvalget har stillet til Forandringer i denne §, gaae ud paa for det Første bestemt at sondre Forholdet ligeoverfor de nye Bygninger og Forholdet ligeoverfor de ældre Bygninger og de ved samme værende Trapper. Udkastet havde den Bestemmelse, at hvad der gjælder i Tilfælde af nye Bygningers Opsørelse ogsaa skulde gjælde med Hensyn til saadanne Ombygninger, der vedrøre samme, men dette behøver ikke at siges udtrykkeligt og selvstændigt, idet nemlig Lovens indholder en almindelig § om dette Tilfælde; i ethvert Fald synes det rigtigst at optage den enkelte Bestemmelse i en sælles Hovedkategori. Med Hensyn altsaa til disse Forhold ligeoverfor nye Bygninger, da troer jeg, at saa vaersom man end maa være med at paalægge Folk Indskrænkninger i Benyttelsen af deres egen Grund, saa liden Anledning er der til at have stor Betænkelighed, hvor der er Spørgsmaal om at bygge paa Andres Grunde, og her er Tale om at lægge Kjælbernedgange eller udvendige Trapper ikke paa en Mand's egen Grund, men ude paa Gaden's Grund, og dobbelt har man Lov til at være streng, naar den Anvendelse, man vil indrømme den Private af hvad der er offentlig Eiendom, staaer i aabenbar Strid med den offentlige Eiendoms Bestemmelse, som jo er, at Folk der ubehindret skulle kunne færdes uden at brække Arme og Been. Jeg for mit Bedkommende skulde saaledes ikke have været utilbøielig til endog at gjøre strengere Indskrænkninger med Hensyn til nye Bygninger, da det jo staaer til Bedkommende at give sit Huus en saadan Indretning, at hans Trapper komme til at ligge i hans eget Huus, men med Hensyn til Kjældere vil det ikke vel lade sig gjøre, og i ethvert Tilfælde er det temmelig gaaet over i den almindelige Opinion, at det er et Agreement, et Accessorium, som en Byggherre maa have, at kunne lægge Kjælbertrappen ud paa Gaden. Forsaavidt har jeg altsaa Intet imod, at Hovedbestemmelsen bliver staaende; kun foreskommer det mig, at, naar der er sat en særlig Indskrænkning med Hensyn til Trapper, nemlig at de skulle afgive afrundede Hjørner, saa vilde det ogsaa være hensigtsmæssigt at tilføie,

at der med Hensyn til Kjælbernedgange skal træffes saadanne Indretninger, som Bygningscommissionen maatte foreskrive til Færdselens Betryggelse, da det dog maa erkjendes, at det kun er en Liberalitet, der indrømmes, en Liberalitet, som kan komme til at gaae ud over det, som er en Forudsætning for Gaden's egentlige Benyttelse. Anderledes stiller Sagen sig derimod med Hensyn til de allerede bestaaende Kjælbernedgange og udvendige Trapper; de ere erkjendte som factisk bestaaende, som Noget, der deels er grundet i Lovgivningen og deels ialfald har faaet sin Hjemmel ved Hævd, nemlig i alle de ikke sjældne Tilfælde, hvor de gaae langt ud over, hvad der efter den nugældende Lovgivning i saa Henseende er tilladt; men naar de skulle respecteres, saa troer jeg ikke det paa nogen Maade gaaer an at paalægge Bedkommende at borttage eller indskrænke dem blot paa Grund af, at Fortouget bliver forandret. Har Fortougets Omlægning ingen Indflydelse paa Terrainet, saa bliver Alt ved status quo, saa er det to Ting, der ikke vedkomme hinanden; Trappenedgangen bliver, som den er, og Fortouget bliver omlagt. Bliver Terrainet derimod enten forhøiet eller gjort lavere, saa maa Bedkommende derved kunne erhverve en yderligere Ret, selv naar den nuværende Tingenes Tilstand allerede stred imod det, som efter den nu bestaaende Lovgivning var tilladt; thi, hvis Terrainet f. Ex. sænkes saameget som et Trappetrins Høide, saa maa Bedkommende altsaa faae Lov til at lægge et Trappetrin til de udvendige Trapper, thi ellers skal han paa Grund af en ham uvedkommende Omstændighed, nemlig ikke Bygningens Ombygning, men Fortougets Omlægning, trække sine Trapper ind i sit Huus, og altsaa forandre den hele Byggemaade, eller ogsaa vil det nederste Trappetrin blive saa høit, at man kun med yderste Besvær kan komme op ad det. Lige det Modsatte vil være Tilfældet, naar Terrainet forhøies, men i saa Fald vil Kjælbernedgangen nødvendig behøve et Trin mere, naar man skal komme ned derad uden at falde. Skedetfor at sige, at de skulle borttages, naar Fortouget omlægges, saa foreslaaer Udvalget, at de i Intet Tilfælde tør forstørres, medmindre Fortougets Omlægning skulde ved Terrainets For-